

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 848/2016-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 10. novembra 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE] zastúpenej advokátom JUDr. Jaroslavom Čiernym, Holubyho 51, Martin, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 258/2013, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. júla 2015 doručená sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE] (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. Jaroslavom Čiernym, Holubyho 51, Martin, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 258/2013 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti, ako i z vyžiadaného spisu sp. zn. 6 C 258/2013 ústavný súd zistil, že sťažovateľka je v procesnom postavení žalobkyne účastníčkou napadnutého konania, predmetom ktorého je rozhodovanie o zaplatení sumy 1 071,27 € s príslušenstvom z titulu náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu činného v trestnom konaní.

Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uvádza:

„Išlo o návrh na vydanie platobného rozkazu, pretože podľa môjho názoru boli splnené podmienky ust. § 172 a nasl. OSP. Viac ako po roku od podania návrhu konajúci súd neurobil žiadny procesný úkon (konanie je vedené pod sp. zn.: 6 C/258/2013), iba zaslal návrh na vyjadrenie žalovanej, a táto sa k návrhu vyjadrila dňa 24. 10. 2013, pričom toto vyjadrenie mi súd (resp. právnemu zástupcovi) doručil až v roku 2015. Doručeniu tohto rozhodnutia predchádzali dve žiadosti o vytýčenie pojednávania (e-mailovými podaniami z 24. 11. 2014 a 18. 12. 2014, ktoré nevedli k ničomu), a sťažnosť na prieťahy v konaní z 20. 1. 2015. Podpredseda Okresného súdu Žilina vo vyjadrení k sťažnosti na prieťahy v konaní (z 23. 03. 2015, 1 SprS/21/2015) konštatoval dôvodnosť mojej sťažnosti, a teda existenciu prieťahov v konaní.

Súd vo veci rozhodol na pojednávaní dňa 10. 04. 2015. Napriek zákonnej lehote na písomné vyhotovenie rozsudku mi súd (resp. môjmu právnemu zástupcovi) dňa 15. 07. 2015 doručil ešte len zápisnicu o pojednávaní, a pri časovom odstupe od pojednávania vôbec len do doručenia zápisnice o pojednávaní (viac ako 3 mesiace) môžem zrejme písomné vyhotovenie rozsudku očakávať možno koncom roka 2015. Z uvedeného je zrejmé, že sťažnosť na prieťahy v konaní nebola účinným prostriedkom nápravy a v konaní Okresného súdu Žilina 6 C/258/2013 opakovane dochádza k prieťahom v konaní. V takomto konaní súdu, kde zákonné lehoty neplatia a nie je zrejmé, kedy vôbec súd vyhotoví rozsudok a kedy sa vôbec právoplatne domôžem náhrady škody spôsobenej mi orgánom štátu, môžem vysloviť len želanie, že sa toho pri svojom veku a zdravotnom stave dožijem.

Za danej situácie, kedy súd porušil moje Ústavou a Dohovorom garantované práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, resp. na prerokovanie veci v primeranej

lehote (čo ostatne aj sám konštatoval v o svojej odpovedi na sťažnosť na prieťahy v konaní), a namiesto odstránenia stavu porušujúceho tieto moje práva zvolil súd postup spôsobujúci ďalšie porušovanie týchto práv (opakovaná sťažnosť na prieťahy sa preto nejaví ďalej ako účinný prostriedok nápravy, a to aj v duchu rozhodnutí ESLP Ištván a Ištvánová proti Slovenskej Republike, Komanický proti Slovenskej republike, etc.), nemám inú možnosť ako využiť inštitút ústavnej sťažnosti, a požadovať aj primerané finančné zadosťučinenie vo výške zodpovedajúcej môjmu vymáhanému nároku na náhradu škody spôsobenej orgánom štátu.“

Sťažovateľka na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti žiada, aby ústavný súd po jej prijatí na ďalšie konanie nálezom vyslovil, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní bolo porušené jej základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, prikázal okresnému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prieťahov, priznal jej finančné zadosťučinenie v sume 1 000 €, ako aj úhradu trov právneho zastupovania v konaní pred ústavným súdom v sume 296,44 €.

Pred predbežným prerokovaním veci sa po predchádzajúcej výzve ústavného súdu k sťažnosti vyjadril predseda okresného súdu v prípise sp. zn. 1 SprS 487/2016 z 10. októbra 2016, v ktorom okrem iného uvádza:

„Po pridelení veci do senátu 6C boli vykonané prvotné úkony, doručenie žaloby na vyjadrenie žalovanému. Nepochybne v roku 2014 neboli vykonané priamo úkony, ktoré by smerovali k prejednaniu a rozhodnutiu veci, avšak k náprave došlo ihneď pri prešetrení sťažnosti sťažovateľky podľa § 62 ods. 1 zák. č. 757/2004 Z. z., kedy sudca nariadil termín pojednávania na deň 3. 3. 2015, ktoré bolo z dôvodov na strane žalovanej odročené na deň 10. 4. 2015. Počas roku 2014 však sudca priebežne spor naštudoval, pripravil ho pre prejednanie, pričom celková zaťaženosť mu nedovoľovala vec prejednať v skoršom termíne.

Vo vzťahu k namietanej dobe pre vyhotovenie rozsudku musím uviesť, že predsedom súdu vzhľadom na zaťaženosť senátu 6C a priamo sudcu bolo opakovane rozhodnuté o predĺžení lehoty pre vypracovanie rozsudku 1 SprR/479/2015, 1 SprR/641/2015, 1 SprR/786/2015, 1 SprR/881/2015 a 1 SprS/979/2015 do 18. 09. 2015. Rozsudok bol doručený právnenému zástupcovi žalobkyne (sťažovateľky) dňa 24. 09. 2015. Rozsudok po

odvolacom konaní nadobudol právoplatnosť dňa 22. 02. 2016, rozhodnutie o trovách konania uznesením č. k. 6 C/258/2013-154 zo dňa 23. 03. 2016, nadobudlo právoplatnosť dňa 16. 04. 2016.

K celkovej dĺžke nečinnosti a dobe pre vyhotovenie písomného znenia rozsudku musím uviesť, že celkové konanie bolo skutkovo a procesné zložité, nakoľko po zmene zákona č. 514/2003 Z. z. novelou č. 412/2012 Z. z. bolo nevyhnutné vysporiadať sa ex offo zo strany súdu s orgánom zastupujúcim štát, kde práve orgány, ktorého by ho mali zastupovať svoju právomoc odmietali a vo veci musel rozhodnúť súd. ... Vzhľadom práve na procesnú a skutkovú zložitosť v súvislosti s obdobím pre ustálenie súdnej praxe a existenciou viacerých protichodných rozhodnutí je potrebné poskytnúť sudcovi dlhší čas na prípravu ako aj čas pre vyhotovenie rozsudku, kde nevyriešenie sporných otázok by mohlo mať za následok práve zrušenie rozsudku, čo by rozhodne viac predĺžilo konanie ako celkové obdobie nečinnosti. ... O prístupe sudcu ku konaniu svedčí aj fakt, že sudca pripravil konanie tak, že rozhodol na vytýčenom pojednávaní a rozsudok mal spolu 33 strán.

S poukazom na vyjadrenie sudcu ale aj vyššie uvedené skutočnosti mám za to, že celková dĺžka konania bola primeraná k zložitosti veci, rovnako ako obdobie po rozhodnutí nevykazovalo známky neodôvodnených prieťahov v konaní a preto navrhujem sťažnosť odmietnuť.“

Návrh bol pôvodne pridelený sudcovi Ľubomírovi Dobříkovi ako sudcovi spravodajcovi a po prerozdelení vecí 14. septembra 2016 bol v súlade s platným rozvrhom práce ústavného súdu pridelený sudcovi Ladislavovi Oroszovi ako sudcovi spravodajcovi.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom príslušného orgánu verejnej moci alebo aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

Pri výklade základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd zároveň osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. I. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

Z prehľadu vykonaných procesných úkonov okresného súdu vyplýva, že od 21. októbra 2013 do 9. februára 2015 vykonával okresný súd prvotné úkony zabezpečujúce kontradiktórnosť konania, pričom medzi jednotlivými procesnými úkonmi boli väčšie časové odstupy. Prvé pojednávanie vo veci bolo nariadené až po podaní sťažnosti podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) proti porušovaniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných priťahov adresovanej predsedovi okresného súdu. Ústavný súd identifikoval v priebehu roku 2014 (podobne ako to vyhodnotil aj predseda okresného súdu, pozn.) určitú mieru neefektívneho postupu okresného súdu. Avšak po podaní sťažnosti podľa zákona o súdoch došlo k účinnej náprave, nariadeniu pojednávania, ako aj vydaniu meritórneho rozhodnutiu vo veci na prvom pojednávaní konanom 10. apríla 2015. K odstráneniu stavu právnej neistoty sťažovateľky došlo následne 22. februára 2016 po nadobudnutí právoplatnosti potvrdzujúceho rozhodnutia odvolacieho súdu. Zohľadňujúc konkrétne okolnosti posudzovanej veci, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že celková dĺžka napadnutého konania nevybočuje z medzí ústavnej akceptovateľnosti.

K namietanej lehote na vyhotovenie písomného znenia rozsudku ústavný súd poznamenáva, že v zmysle § 158 ods. 5 zákona č. 99/1963 Z. z. Občiansky súdny poriadok v znení účinnom v čase rozhodovania okresného súdu je predseda súdu oprávnený rozhodnúť zo závažných dôvodov o predĺžení lehoty na vyhotovenie rozsudku. V danej veci na žiadosť zákonného sudcu predseda okresného súdu zákonnú poriadkovú lehotu, uplatniac toto oprávnenie, opakovane predĺžil. Dôležitosť dôvodov, ktoré ho k tomu viedli, ako aj posúdenie primeranosti a nevyhnutnosti dĺžky tejto lehoty, je predmetom správnej úvahy orgánu štátnej správy súdu (jeho predsedu, pozn.) a ako taká podlieha prieskumu zo strany ústavného súdu len z toho aspektu, či nevybočila z medzí a hľadísk ustanovených právnymi predpismi, príp. či spôsob uplatnenia tohto oprávnenia predsedom príslušného súdu je zlučiteľný s požiadavkou ochrany základných práv účastníkov konania. Uvedené vyplýva najmä z rešpektovania oddelenosti výkonnej moci reprezentovanej v posudzovanej veci predsedom okresného súdu ako orgánom štátnej správy súdov a súdnej moci reprezentovanej ústavným súdom. Vychádzajúc z načrtnutých východísk, ústavný súd

dospel k záveru o ústavnej akceptovateľnosti aplikovaného postupu predsedu okresného súdu.

V tejto súvislosti ústavný súd pripomína, že sťažovateľka podala sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy po ústnom vyhlásení rozhodnutia okresného súdu vo veci v čase, keď ešte písomný rozsudok nebol vyhotovený a doručený účastníkom konania, ale napriek tomu už mala vedomosť o svojom úspechu v konaní, a teda miera jej právnej neistoty bola značne oslabená. Lehota na vyhotovenie písomného znenia rozsudku (ani po jej opakovanom predĺžení) zároveň nepredstavovala rozhodujúcu časť v pomere k celkovej dĺžke konania.

Prihliadajúc na uvedené, v konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci ústavný súd nezistil také významné prieťahy, že by ich bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prieťahy podmieňujúce nezlučiteľnosť postupu okresného súdu so základným právom sťažovateľky na konanie bez zbytočných prieťahov, resp. v primeranej lehote (obdobne napr. I. ÚS 63/00).

Na základe uvedených skutočností ústavný súd konštatuje, že medzi postupom okresného súdu v napadnutom konaní a sťažovateľkou označenými právami neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by po prípadnom prijatí jej sťažnosti na ďalšie konanie mohla reálne viesť k vysloveniu porušenia základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. jej práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľky pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku stratilo opodstatnenie zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky, keďže rozhodovanie o nich je viazané na vyslovenie porušenia základného práva alebo slobody (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. novembra 2016